Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	13Co/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6419200338
Dátum vydania rozhodnutia:	09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Danica Kočičková
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2023:6419200338.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci žalobcu M. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, Q. nad Q., právne zastúpeného JUDr. Rudolfom Fajbíkom, advokátom so sídlom Dobšinského 14, Banská Štiavnica, proti žalovanej X. I., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, F. F., právne zastúpenej JUDr. Idou Cabanovou, advokátkou so sídlom Mičinská cesta 35, Banská Bystrica, v konaní o žalobe na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7C/3/2019-199 zo dňa 15. októbra 2021, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku I., II. a III. p o t v r d z u j e .

II. Vo výroku IV., ktorým okresný súd priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

III. Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre k. ú. A., obec T., okres F. U., ako C-KN parcela č. XXX, záhrada o výmere 199 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 62 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 250 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 46 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 15 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 17 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 28 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 32 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 12 m2, C-KN parcela č. XXX, zastavaná plocha o výmere 12 m2, C-KN parcela č. XXX/X, záhrada o výmere 231 m2, rodinný dom súpisné č. XXX, postavený na C-KN parcele č. XXX a č. XXX s prísl. tvoreným komorou na C-KN parcele č. XXX, komorou na C-KN parcele č. XXX, maštaľou na C-KN parcele č. XXX, maštaľou na C-KN parcele č. XXX, stodolou na C-KN parcele č. XXX, stodolou na C-KN parcele č. XXX a predmetné nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu M. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. nad Q., L. XXX/XX. Zároveň okresný súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej „ako ustupujúcemu podielovému spoluvlastníkovi“ sumu 5.020,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou voči žalovanej domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným

na LV č. XXX pre k. ú. A., obec T., okres F. U., špecifikovaným v petite žaloby. Žalobu odôvodnil tým, že je podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, vedenom pre k. ú. A., obec T., okres F. U. v podiely 4/5, pričom titulom nadobudnutia jeho majoritného spoluvlastníckeho podielu na predmetných nehnuteľnostiach bola kúpno-predajná zmluva. Žalovaná je vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam podielovou spoluvlastníčkou v podiely 1/5, pričom titulom nadobudnutia jej spoluvlastníckeho podielu bolo dedičské rozhodnutie príslušného notárskeho úradu. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že predmetné nehnuteľnosti, zapísané na LV č. XXX, vedenom pre k. ú. A., obec T., okres F. U., užíva výlučne on a jeho rodina. Ďalej uviedol, že z dôvodu rozporov vo vzťahu k užívaniu predmetných nehnuteľností medzi podielovými spoluvlastníkmi nie je možné pro futuro zotrvať v podielovom spoluvlastníctve k predmetným nehnuteľnostiam so žalovanou. Navrhol predmetné nehnuteľnosti s prihliadnutím na ich účelné využitie, resp. výšku podielov podielových spoluvlastníkov prikázať do jeho výlučného vlastníctva s povinnosťou výplaty ustupujúcej podielovej spoluvlastníčke (žalovanej). Zároveň uviedol, že k dohode o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva medzi sporovými stranami nedošlo, nehnuteľnosti chátrajú, je nutné do nich investovať, nehnuteľnosti nie sú reálne deliteľné podľa výšky spoluvlastníckych podielov.

1.2 Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie potvrdila nemožnosť spoločného užívania predmetných nehnuteľností tak, ako je stav právne evidovaný na príslušnom LV (LV č. XXX pre k. ú. A., obec T., okres F. U.). Súhlasila so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, odmietla však prikázanie predmetných nehnuteľností za náhradu jednému z evidovaných podielových spoluvlastníkov s poukazom na zákonnú úpravu § 142 Občianskeho zákonníka. Uviedla, že má naďalej záujem reálne vydelenú časť nehnuteľností podľa eventuálneho geometrického plánu užívať pri rešpektovaní veľkosti výšky jej spoluvlastníckeho podielu. Pri takto navrhovanej forme vyporiadania podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam po zrušení podielového spoluvlastníctva žiadala prikázať do svojho výlučného vlastníctva časť pozemkov z nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX podľa eventuálne vypracovaného geometrického plánu, rešpektujúc výšku svojho spoluvlastníckeho podielu k predmetným nehnuteľnostiam. Zároveň uviedla, že vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov netrvá na tom, aby nehnuteľnosti boli prikázané do jej výlučného vlastníctva, čo reálne ani nie je vzhľadom na dlhodobý spôsob užívania predmetných nehnuteľností samotným majoritným spoluvlastníkom (žalobcom) možné.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav: žalobca a žalovaná sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k. ú. A., obec T., okres F. U., a to žalobca v podiely 4/5 a žalovaná v podiely 1/5. Z obsahu prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany strán sporu vyplynula pre okresný súd okolnosť, že titulom nadobudnutia majoritného podielového spoluvlastníctva žalobcom bola kúpno-predajná zmluva, titulom nadobudnutia minoritného podielového spoluvlastníctva žalovanou bolo dedenie. Z výsluchu strán sporu okresný súd zistil skutočnosť, že ďalšie zotrvanie žalobcu a žalovanej v spoluvlastníckom vzťahu nie je možné, pretože to odporuje okrem iného faktickému užívaciemu stavu predmetných nehnuteľností, ktoré užíva výlučne samotný žalobca. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že obe sporové strany zhodne navrhli zrušenie podielového spoluvlastníctva predmetných nehnuteľností, žalobca pokiaľ ide o formu vyporiadania prezentoval záujem na prikázaní predmetných nehnuteľností do jeho výlučného vlastníctva, žalovaná prezentovala záujem na spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva reálnou deľbou.

1.4 Okresný v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ust. § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že právo každého spoluvlastníka obrátiť sa kedykoľvek na súd s návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vyplýva zo zásady, že nikto nesmie byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Dôvodom pre podanie takéhoto návrhu býva spravidla skutočnosť, že medzi spoluvlastníkmi došlo k nezhode ohľadom hospodárenia so spoločnou vecou, prípadne, že sa spoluvlastníci nedohodli na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. V uvedenej súvislosti okresný súd konštatoval, že súd nie je návrhmi strán sporu pokiaľ ide o spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva viazaný. Poukázal na to, že zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník upravuje jednotlivé spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva a súčasne ustanovuje aj ich poradie, ktoré je pre súd záväzné. Prvý spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva - reálne rozdelenie veci medzi spoluvlastníkmi podľa výšky spoluvlastníckych podielov podielov prichádza do úvahy iba tam, kde predmet spoluvlastníctva je reálne

deliteľný. Druhý spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva prichádza do úvahy v prípade, že rozdelenie predmetu spoluvlastníctva nie je dobre možné; vtedy je prikázanie veci za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom vhodným riešením s tým, že súd pritom prihliada na účelné využitie veci. Tretí spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je nariadenie predaja spoločnej veci v prípade, že ju žiaden zo spoluvlastníkov nechce. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že vzhľadom na rozdielne názory strán sporu ohľadom spôsobu vyporiadania nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézia, kartografia a kataster nehnuteľností. Zo záverov znaleckého posudku č. 12/2019, vypracovaného znalcom z odboru geodézia, kartografia a kataster nehnuteľností, Ing. Vladimírom Hrivíkom okresný súd zistil, že podľa názoru znalca je reálna deľba nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX s prihliadnutím na veľkosť spoluvlastníckych podielov žalobcu a žalovanej a na účelné využitie predmetných nehnuteľností možná, avšak len v prípade pozemkových nehnuteľností zapísaných na predmetnom LV. Znalec Ing. Vladimír Hrivík v závere uvedeného znaleckého posudku konštatoval, že pokiaľ ide o stavby zapísané na LV č. 592 z hľadiska ich ďalšieho účelného a funkčného využitia, nie je vhodné ich akýmkoľvek spôsobom reálne deliť medzi podielových spoluvlastníkov.

1.5 V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v prípade vyporiadania podielového spoluvlastníctva prikázaním veci za náhradu jednému podielovému spoluvlastníkovi, je tento podielový spoluvlastník povinný poskytnúť ustupujúcemu podielovému spoluvlastníkovi (prípadne ustupujúcim podielovým spoluvlastníkom, ak ich je viac) primeranú náhradu, preto na zistenie ceny predmetných nehnuteľností okresný súd nariadil znalecké dokazovanie. Zo záverov znaleckého posudku č. 93/2021, vypracovaného Ing. Annou Bešinovou, znalkyňou z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, mal okresný súd preukázané, že všeobecná hodnota predmetných nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX pre k. ú. A., obec T., okres F. U. predstavuje sumu 25.100,- Eur.

1.6 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že pri rozhodovaní o žalobe žalobcu, predmetom ktorej je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zistil, že medzi stranami sporu došlo k zhode v otázke zrušenia podielového spoluvlastníctva, preto sa ďalej zaoberal s otázku spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že podmienkou vyporiadania podielového spoluvlastníctva reálnou deľbou je, že ide z technického hľadiska o deliteľnú vec a že rozdelenie veci je funkčne opodstatnené. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, súd použije ďalší spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ktorým je prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu. Zákonom nevysloveným, ale z povahy veci vyplývajúcim predpokladom prikázania veci za primeranú náhradu je, že o spoločnú vec má niektorý zo spoluvlastníkov záujem a je schopný za ňu zaplatiť „ustupujúcim podielovým spoluvlastníkom“ primeranú náhradu. Pri rozhodovaní, ktorému z podielových spoluvlastníkov súd vec prikáže, zákon prihliada k účelnému využitia veci. Toto hľadisko spolu so schopnosťou úhrady finančného ekvivalentu ustupujúcim podielovým spoluvlastníkom je rozhodujúcim kritériom v prípade prikázania veci za náhradu. Znalec Ing. Vladimír Hrivík konštatoval možnosť reálnej deľby, avšak len vo vzťahu k pozemkom, pričom vylúčil takúto možnosť pokiaľ ide o nehnuteľnosti postavené na pozemkoch. Za takto zisteného skutkového stavu, zohľadňujúc spôsob užívania predmetných nehnuteľností výlučne samotným žalobcom, okresný súd rozhodol o vyporiadaní podielového spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej tak, že ich prikázal za primeranú náhradu do výlučného vlastníctva žalobcu berúc na zreteľ veľkosť spoluvlastníckych podielov a účelné využitie veci (prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným podielovým spoluvlastníkom ako kritérium spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva neprichádzalo v danom prípade do úvahy). Treba zároveň uviesť, že kritérium účelného využitia veci bolo súdnou praxou už konkretizované. Pri obytných nehnuteľnostiach sa skúma otázka, kto nehnuteľnosť užíval, obýval, kto ju zveľaďoval, opravoval, prípadne do nej investoval a kto je schopný sa naďalej starať o jej riadnu údržbu. Zásada stanovená v ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to účelnosť využitia, patrí k normám, ktorá sa ponecháva na úvahu súdu, preto v rámci posudzovania účelného využitia veci možno zohľadniť i celý rad ďalších rozhodujúcich skutočností pre záver súdu o tom, ktorej zo strán sporu bude vec prikázaná do výlučného vlastníctva. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že v súdenej veci zistil, že okrem dvoch C-KN parciel evidovaných na príslušnom LV, sú všetky ostatné C-KN parcely zastavané, či už samotnou domovou nehnuteľnosťou alebo príslušenstvom domovej nehnuteľnosti (maštaľ, stodola). Stavby na pozemkoch v danom prípade tvoria so samotnými pozemkami funkčný celok, pričom tento

funkčný celok slúži k lepšiemu využitiu domu; blízkosť domu pri C-KN parcelách zasa podľa názoru okresného súdu zlepšuje využiteľnosť pozemkov. Na základe uvedených skutočností Podľa súdu dospel súd prvej inštancie k záveru, že je v súlade so zásadou účelnosti a využiteľnosti predmetných nehnuteľnosti, aby boli tieto prikázané do výlučného vlastníctva jednému z podielových spoluvlastníkov. Žalobca v žalobe prejavil záujem o výlučné vlastníctvo predmetných nehnuteľností, je majoritným podielovým spoluvlastníkom, preukázal dispozíciu finančnými prostriedkami, na výplatu „ustupujúcemu" podielovému spoluvlastníkovi (žalovanej); nehnuteľnosti sú dlhodobejšie v užívaní žalobcu. Žalovaná neprejavila záujem o prikázanie predmetných nehnuteľností do svojho výlučného vlastníctva, čo odôvodnila nedostatkom finančných prostriedkov. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav okresný súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, vedenom pre k. ú. A., obec T., okres F. U. a tieto nehnuteľnosti prikázal za náhradu do výlučného vlastníctva žalobcu.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalovaná odvolala a v odvolaní uviedla, že odvolanie podáva proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu (proti všetkým výrokom), a to v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, pretože súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaná v odvolaní ďalej uviedla, že účelom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je nové konštituovanie hmotnoprávnych vzťahov odvíjajúcich sa od spoločnej veci a vyporiadanie doterajších vzťahov. Rozhodnutím súdu podľa § 142 Občianskeho zákonníka sa zakladajú nové hmotnoprávne vzťahy, preto ide o rozhodnutie majúce konštitutívnu povahu. Okrem zistenia okruhu spoluvlastníkov a výšky ich spoluvlastníckych podielov podstatnými otázkami, ktorými sa súd pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva musí zaoberať, je otázka spôsobu vyporiadania spoluvlastníctva pri dodržaní zákonom stanovenej postupnosti spôsobov vyporiadania. Prvý spôsob vyporiadania, a to reálna deľba nehnuteľnosti, prichádza do úvahy len vtedy, keď je predmet spoluvlastníctva reálne deliteľný. V uvedenej súvislosti žalovaná v odvolaní poukázala na tú skutočnosť, že uznesením č. k. 7C/3/2019 - 66 zo dňa 21.08.2019 súd prvej inštancie nariadil vo veci znalecké dokazovanie a za účelom podania znaleckého posudku pribral do konania znalca z odboru Geodézia, kartografia a kataster nehnuteľností Ing. Vladimíra Hrivíka, ktorého úlohou bolo odpovedať na nasledovnú otázku: Či je možná reálna deľba nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. A., obec T., okres F. U., zapísaných na LV č. XXX s prihliadnutím na veľkosť spoluvlastníckych podielov žalobcu a žalovanej, ale aj s prihliadnutím na využitie nehnuteľností tak, aby reálna deľba nehnuteľností vyhovovala podielovým spoluvlastníkom. Znalec Ing. Vladimír Hrivík dal v Znaleckom posudku č. 12/2019 na súdom prvej inštancie položenú znaleckú otázku nasledovnú odpoveď: že reálna deľba nehnuteľností je možná (bod III.1.1., odpovede znalca na zadané úlohy, strana 10 znaleckého posudku) a navrhol uplatniť kombinovanú metódu rozdelenia predmetných nehnuteľností tak, že žalovaná sa stane výlučnou vlastníčkou novovytvoreného pozemku registra „C" parcelné č. XXX/X, druh pozemku záhrada o výmere 181 m2 a žalobca sa stane výlučným vlastníkom novovytvoreného pozemku registra „C" parcelné č. XXX/X, druh pozemku záhrada o výmere 18 m2 a ostatných nehnuteľností. Pokiaľ ide o rozdelenie stavieb znalec uviedol, že toto z hľadiska ich účelného a funkčného využitia nie je vhodné, preto znalec navrhol, aby žalobca vyplatil žalovanej 1/5-inu hodnoty stavieb. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie podľa žalovanej osobou majúcou odborné znalosti (znalcom) jasne preukázané, že reálna deľba predmetných nehnuteľností je možná aj keď len čiastočne. V uvedenej súvislosti poukázala žalovaná v odvolaní na odsek 23. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku a uviedla, že sa nestotožňuje s tam uvedenými závermi súdu prvej inštancie, pretože „pozemky nezastavané stavbami, nie sú v danom prípade len dva pozemky, ale jedná sa o tri pozemky, a to pozemok parcela registra „C", parcelné č. XXX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 250 m2, pozemok parcela registra „C" parcelné č. XXX/X, druh pozemku záhrada o výmere 231 m2 a pozemok parcela registra „C" parcelné číslo XXX, druh pozemku záhrada o výmere 199 m2". V uvedenej súvislosti žalovaná v odvolaní súdu prvej inštancie vytkla, že nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, konkrétne závery znaleckého posudku č. 12/2019 v tom, že rozdelením pozemku parcela registra „C", parcelné číslo XXX na C-KN parcelu č. XXX/X a C-KN parcelu č. XXX/X by ostatné pozemky C- KN parcela č. XXX a C-KN parcela č. XXX/X nemohli slúžiť k účelnému využitiu nehnuteľností ako celok, vrátane stavieb. Žalovaná v odvolaní ďalej namietala, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil to, že ak by v rámci vyporiadania podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej rozdelil pozemky podľa záverov znaleckého posudku, žalobca by nemohol účelne využívať pozemky prikázané do jeho výlučného vlastníctva, pretože by mu

ostali pozemky - pozemok parcela registra „C“, parcelné č. XXX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 250 m2, pozemok parcela registra „C“, parcelné č. XXX/X, druh pozemku záhrada o výmere 231 m2, pozemok parcela registra „C“, parcelné č. XXX/X, druh pozemku záhrada o výmere 18 m2. Súd prvej inštancie dospel podľa názoru žalovanej na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci z toho dôvodu, že nerešpektoval základné zákonné pravidlá upravené v § 142 Občianskeho zákonníka. Poukázala na to, že počas konania pred súdom prvej inštancie sa viackrát vyjadrila, že k uvedeným nehnuteľnostiam má úzky citový vzťah, nakoľko tam vyrastala a žila tam celá jej rodina, a chce mať miesto, kde by chodila napr. pestovať zeleninu, čo súd prvej inštancie podľa žalovanej pri rozhodovaní nebral do úvahy. V rámci vykonaného dokazovania bral do úvahy len účelnosť využitia pozemkov, a to len pokiaľ ide o žalobcu, pričom to v odôvodnení rozsudku nevysvetlil. V uvedenej súvislosti žalovaná v odvolaní uviedla, že rozdelením pozemkov podľa geometrického plánu vypracovaného Ing. Hrivíkom, ktorý je súčasťou Znaleckého posudku č. 12/2019 by vznikli samostatné pozemky, ktoré by mali funkčné opodstatnenie, boli by spôsobilé aj naďalej slúžiť spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a druhu, pričom by žalobcovi v prípade rozdelenia pozemkov zostali záhrady spolu o výmere 249 m2. Žalovaná v odvolaní ďalej uviedla, že súd prvej inštancie uznesením č. k. 7C/3/2019 - 120 zo dňa 06.04.2021 nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností Ing. Annou Bešinovou, ktorej úlohou bolo určiť všeobecnú hodnotu predmetných nehnuteľností. Znalkyňa Ing. Anna Bešinová v Znaleckom posudku č. 93/2021 určila, že všeobecná hodnota predmetných nehnuteľností je 25.100,- Eur. Súd prvej inštancie v odseku 17 odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na to, že znalkyňa určila „finančný ekvivalent“ predmetných nehnuteľností, s čím žalovaná nemôže súhlasiť. V uvedenej súvislosti žalovaná v odvolaní uviedla, že ak by znalkyňa mala určiť „finančný ekvivalent predmetných nehnuteľností“, tak by musela ohodnotiť predmetné nehnuteľnosti na základe porovnávacej metódy, (prípadne kombináciou obidvoch metód), ktorá berie do úvahy aj trhovú hodnotu oceňovaných nehnuteľností vzhľadom na situáciu na realitnom trhu v danom mieste a čase. Poukázala na to, že vo vyjadrení k znaleckému posudku č. 93/2021, doručenému súdu prvej inštancie dňa 11.08.2021, sa vyjadrila, že pri výpočte všeobecnej hodnoty rodinného domu súpisné č. XXX, postaveného na pozemku parcela registra „C“, parcelné č. XXX, znalkyňa vôbec nehodnotila podkrovné schody so skladacím rebríkom na povalu rodinného domu a nezohľadnila to, že pozemky okolo rodinného domu súpisné č. XXX, postaveného na pozemkoch parcela registra „C“, parcelné č. XXX a č. XXX sa nachádzajú v chránenej krajinnej oblasti CHKO Štiavnické vrchy a sú len 6 km od mesta Banská Štiavnica, ktoré je vyhľadávanou kultúrnou pamiatkou a je zaradené do zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Znalkyňa nebrala do úvahy prípadný zvýšený záujem o tieto pozemky vzhľadom k ich blízkosti k mestu Banská Štiavnica. Rovnako nepoužila ani povyšujúci faktor pre hodnotu pozemkov vzhľadom k tomu, že sa nachádzajú v CHKO Štiavnické vrchy. V nadväznosti na uvedené žalovaná v odvolaní uviedla, že v prípade potreby je potrebné závery znaleckých posudkov overovať aj iným dôkazmi, a to najmä vtedy, ak môžu byť pochybnosti o správnosti záverov znaleckého posudku, čo vyplýva aj z rozhodnutia NS ČR sp. zn. 30Cdo/5359/2007. Žalovaná v odvolaní ďalej uviedla, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie sa domáhala užívania predmetných nehnuteľností v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, ale žalobca jej to neumožnil. Vo vzťahu k výroku o trovách konania dala žalovaná v odvolaní odvolaciemu súdu do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 56/2017 zo dňa 08.02.2017, zo záverov ktorého vyplýva, že nová právna úprava v Civilnom sporovom poriadku nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov konania v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, a to v zásade zhodne podľa doterajšej právnej úpravy. V uvedenej súvislosti poukázala žalovaná v odvolaní na to, že žalobca jej pred aj po začatí konania chcel zaplatiť primeranú náhradu len vo výške 4.000,- Eur a nie vo výške 5.020,- Eur, že žalobca aj žalovaná súhlasili so zrušením podielového spoluvlastníctva, len mali rozpor v spôsobe jeho vyporiadania, a preto nemôže mať žiadna zo strán sporu v konaní plný úspech, že súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie, čiže rozhodnutie súdu prvej inštancie záviselo od záverov znaleckého dokazovania ako aj od úvahy súdu a tiež uviedla, že možno prijať záver, že sú tu aj dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach strán sporu, pre ktoré stranám sporu nemusela byť náhrada trov konania priznaná. Navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že žalovaná si uplatnila tri odvolacie dôvody. Prvý z nich, nevykonanie navrhnutých dôkazov, nemôže obstáť, nakoľko žalovaná nenavrhla vykonať žiadne ďalšie dôkazy a súd neodmietol vykonať žiadny

jej dôkaz. Pokiaľ ide o nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie, tieto sa v odvolaní zlievajú do jedinej otázky, a to či sú predmetné nehnuteľnosti reálne deliteľné alebo nie. Žalovaná sa v odvolaní opakovane vracia k názoru znalca geodeta, že reálne deliteľné sú pozemky. To je ale platné takmer vždy, že pozemky sú technicky deliteľné, ale súd posudzuje právnu deliteľnosť a berie do úvahy viac kritérií ako geodet. Aj geodet dospel k záveru, že stavby nie sú deliteľné podľa zákonných kritérií, a to je vo veci podstatné, lebo hlavnou nehnuteľnosťou je nepochybne rodinný dom a všetky ostatné stavby a pozemky plnia doplnkovú funkciu k domu. Žalovaná nevlastní v obci okrem predmetu sporu žiadne iné stavby. Ani prípadné oddelenie vedľajšej stavby hospodárskej budovy od predmetného rodinného domu teda neprichádza do úvahy. Pre žalovanú nemá predmet sporu k akej hlavnej stavbe plniť svoju funkciu. Žalovaná nikdy pred začatím konania, ani počas neho o takúto deľbu neprejavila záujem. Toto jej tvrdenie je preto podľa čisto účelové a použité až v odvolacom konaní. Navyše podľa žalobcu stále platí, že žalovaná je v dôchodkovom veku, sama to v konaní zdôrazňovala, v obci nebýva a tak nemá ako účelne využiť ani maštaľ ani záhradu. O záhradu sa treba pravidelne starať a je vylúčené, že by to žalovaná robila na diaľku. Býva vo vzdialenosti cca 50 km od predmetných nehnuteľností, v inom meste a okrese, nemá ani priame dopravné spojenie prostriedkami hromadnej dopravy. V obci je to cca 1 km od autobusovej zastávky s výrazným prevýšením. Ani žalovanou požadovaná deľba nehnuteľností by nespĺňala kritérium účelnosti využitia rozdelených nehnuteľností a hospodárnosti eventuálneho prerábania stavby. V uvedenej súvislosti poukázal žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej na stav stavby rodinného domu popísaný v znaleckom posudku Ing. Anny Bešinovej. Uviedol, že pokiaľ by súd zobral do úvahy len rozdelenie pozemkov podľa návrhu geodeta, tak s poukazom na nasledovné skutočnosti: vzdialenosť od bydliska žalovanej, výmeru pozemku (181 m2) bez vodného zdroja, bez akejkoľvek stavby, čo i len prístrešku, je vylúčené účelné využitie veci žalovanou. Sama žalovaná sa vyjadrila, že vzhľadom na svoj vek a príjem nie je schopná vynaložiť investície, ktoré by bolo nevyhnutné vynaložiť pri užívaní záhrady „(kam by uložila náradie, kam by sa uchýlila pred slnkom, či dažďom a podobne, ako by vybudovala plot z dvoch strán pozemku)“. V uvedenej súvislosti žalobca vo vyjadrení k odvolaniu Názor znalca o deliteľnosti pozemkov nie je pre súd záväzný a nie je ním jasne preukázaná možnosť reálnej deľby celého predmetu konania. Ďalším z podkladov je aj znalecký posudok o cene nehnuteľností, preto súd pri rozhodovaní vychádzal aj z neho. Obsahuje podrobný popis nehnuteľností, preto žalovaná bezdôvodne namieta v tejto súvislosti postup súdu. Citový vzťah žalovanej je pre rozhodnutie súdu irelevantný a navyše je nepreukázateľný. Je to len jej tvrdenie. Vo svojom súhrne všetky skutočnosti a dôkazy odôvodňujú záver, že predmetné nehnuteľnosti nie sú reálne deliteľné. Pokiaľ ide o námietky žalovanej týkajúce sa nehnuteľností, tieto žalovaná, resp. jej právna zástupkyňa nepretavili do návrhov na dokazovanie. Nenavrhli vypočuť znalkyňu, ani nepredložili súdu iný znalecký posudok, pritom im v tom nič nebránilo. V priebehu konania požiadali o možnosť predložiť súkromný znalecký posudok, ale v konaní ho nepredložili. Z toho je podľa žalobcu možné usúdiť, že asi tento súkromný znalecký posudok nebol v prospech tvrdení žalovanej, inak by ho použili. V uvedenej súvislosti žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že všeobecné námietky nestačia na spochybnenie znaleckého posudku vypracovaného súdom ustanoveným znalcom. Pokiaľ ide o trovy konania a ich náhradu, rozsudok súdu prvej inštancie je podľa žalobcu vecne správny a spravodlivý. Žalobca bol úspešný čo do zrušenia aj čo do spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva, teda bol úspešný v rozhodujúcej spornej otázke. Žalovaná úspešná nebola. Výška náhrady za prikázanie predmetných nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobcu sporná podľa žalobcu medzi stranami sporu ani nebola, lebo žalovaná sa k nej nikdy nevyjadrila. Nikdy neuviedla, za akú sumu by bola ochotná predať svoj spoluvlastnícky podiel žalobcovi. Naopak, žalobca jej ponúkol rovnakú cenu, akú zaplatil za ostatné spoluvlastnícke podiely tým podielovým spoluvlastníkom, ktorí mu podiely predali. Túto sumu uviedol aj v žalobe a pokiaľ znalec určil inú cenu, bez pripomienok ju akceptoval. Výška náhrady teda nebola príčinou sporu a nespôsobila nutnosť vynaložiť trovy konania. To spôsobil spor o spôsobe vyporiadania a v tejto otázke bol žalobca v spore úspešný. Civilný sporový poriadok má čiastočne odlišnú úpravu trov konania od Občianskeho súdneho poriadku, pričom existuje len jediný dôvod na nepriznanie náhrady trov konania, a tým sú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Žiadne takéto dôvody žalovaná v odvolaní neuviedla a ani v danom spore neexistujú. Naopak, nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi, by bezdôvodne zasiahlo do jeho práv a spôsobilo by mu majetkovú škodu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., II. a III. podľa ust. § 387 ods. 1 a 2

CSP potvrdil poukazujúc na to, že pozornosti odvolacieho súdu neunikli chyby v písaní nachádzajúce sa vo výroku I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie, týkajúce sa označenia parciel (namiesto C-KN je tam pri označení parciel uvádzané CKM), ktoré chyby v písaní bude musieť v zmysle ust. § 224 CSP súd prvej inštancie opraviť opravným uznesením; vo výroku IV. o trovách konania odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

5. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok uvedených žalovanou v odvolaní, kde žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

6. Podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

7. Podľa ust. § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd nezruší a nevysporiada spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku.

8. Podľa ust. § 142 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pri zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva rozdelením veci, môže súd zriadiť vecné bremeno k novovzniknutej nehnuteľnosti v prospech vlastníka inej novovzniknutej nehnuteľnosti. Zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva nemôže byť na ujmu osobám, ktorým patria práva viaznúce na nehnuteľnosti.

9. Z obsahu odvolania žalovanej vyplýva, že žalovaná v odvolaní namietala a) nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci pokiaľ ide o spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva a b) nesprávne skutkové zistenia pokiaľ ide o výšku primeranej náhrady, ktorú jej má žalobca v súvislosti so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva uhradiť. Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že reálna deľba pozemkových nehnuteľností nie je z hľadiska účelného využitia nehnuteľností možná, pričom poukázala na Znalecký posudok č. 12/2019, vypracovaný znalcom Ing. Vladimírom Hrivíkom, ktorý sa v záveroch Znaleckého posudku č. 12/2019 vyjadril tak, že reálna deľba pozemkových nehnuteľností (nie však stavieb) je možná.
10. Po prejednaní odvolania žalovanej odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaná v odvolaní namietala, že „nie dva pozemky, tak ako v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uvádza súd prvej inštancie, ale tri pozemky z pozemkových nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k. ú. A., obec T., okres F. U. sú nezastavané, a to: C-KN parcela, č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 250 m2, C-KN parcela č. XXX/X, záhrada o výmere 232 m2 a C- KN parcela č. XXX, záhrada o výmere 199 m2“, nesprávne ako nezastavanú parcelu vo vyššie uvedenom výpočte parciel uvádza C-KN parcelu č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 250 m2, z čoho je zrejmé, že uvedená odvolacia námietka je čo do C-KN parcely č. XXX zmätočná a nezodpovedajúca údajom uvedeným na LV č. XXX pre k. ú. A., obec T., okres F. U., kde sú ako záhrady zapísané len dve parcely, a to parcela č. XXX a č. XXX/X; ostatné pozemky sú zastavané plochy a nádvoria. Pokiaľ ide o samotné závery znaleckého posudku č. 12/1991, vypracovaného súdom ustanoveným znalcom z odboru Geodézia, kartografia a kataster nehnuteľností, odvetvie: Kataster nehnuteľností Ing. Vladimírom Hrivíkom, odvolací súd uvádza, že znalec Ing. Vladimír Hrivík na v uznesení o nariadení znaleckého dokazovania súdom položenú otázku uviedol nasledovnú odpoveď: Reálna deľba nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. A., obec T., okres F. U., zapísaných na LV č. XXX s prihliadnutím na veľkosť podielov, ale aj na využitie nehnuteľností je možná, ale nebolo možné navrhnúť komplexné rozdelenie pozemkov a stavieb tak, aby vyhovovalo obidvom podielovým spoluvlastníkom, preto navrhol kombinovanú metódu rozdelenia spoluvlastníckych podielov tak, že príslušný podiel žalovanej 1/5 (181 m2) vo všetkých predmetných pozemkoch oddelil samostatným parcelným číslom a navrhol ho oddeliť do výlučného vlastníctva žalovanej. Zvyšnú časť celkovej výmery riešených parciel, ktorá činí 723 m2 navrhol znalec prideliť (prikázať) do výlučného

vlastníctva žalobcu. Zároveň znalec Ing. Vladimír Hrivík v predmetnom znaleckom posudku uviedol, že čo sa týka stavieb evidovaných na LV č. XXX k. ú. A., z hľadiska ich ďalšieho účelného a funkčného využitia nie je možné ich akýmkoľvek spôsobom rozdeliť medzi spoluvlastníkov (žalobcu a žalovanú). Z uvedeného dôvodu navrhol znalec prikázať stavby za primeranú náhradu do výlučného vlastníctva žalobcu. Súd prvej inštancie závery Znaleckého posudku 12/2019 vyhodnotil v rámci voľného hodnotenia dôkazov (ktoré znamená, že súd hodnotí každý z vykonaných dôkazov jednotlivo a zároveň všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti) tak, že zohľadnil skutočnosť, že okrem dvoch C-KN parciel evidovaných na LV č. XXX pre k. ú. A. sú všetky parcely zastavané, či už samotnou domovou nehnuteľnosťou alebo príslušenstvom domovej nehnuteľnosti (maštaľ, stodola), pričom stavby na pozemkoch tvoria s pozemkami jeden funkčný celok, preto v súlade so zásadou účelnosti a využiteľnosti nehnuteľností rozhodol tak, že ich prikázal do výlučného vlastníctva jedného z podielových spoluvlastníkov (žalobcu) - toho, kto nehnuteľnosti aj podľa vyjadrenia samotnej žalovanej užíva a ktorý preukázal schopnosť druhého spoluvlastníka vyplatiť. Tým, že súd prvej inštancie vo vzťahu k forme vyporiadania podielového spoluvlastníctva zobral na zreteľ účelné využitie predmetných nehnuteľností, nedopustil sa nesprávneho právneho posúdenia ani nesprávnych skutkových zistení, pretože zákon - Občiansky zákonník priamo v hypotéze právnej normy - ust. § 142 ods. 1 účelné využitie veci, ktorá je predmetom vyporiadania podielového spoluvlastníctva predpokladá. Na uvedenom nič nemení ani tvrdenie žalovanej, že k predmetným nehnuteľnostiam, ktorých je na základe rozhodnutia o dedičstve podielovou spoluvlastníčkou v rozsahu 1/5 má citový vzťah, pretože citový vzťah k nehnuteľnostiam sám osebe bez existencie ďalších kritérií na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súladné s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nepostačuje. V uvedenej súvislosti odvolací súd poukazuje na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej, že žalovaná v obci Podhorie žiadne iné nehnuteľnosti charakteru stavieb nevlastní, a preto pokiaľ by v rámci vyporiadania podielového spoluvlastníctva reálnou deľbou predmetných pozemkových nehnuteľností (keďže reálna deľba stavieb vzhľadom na veľkosť spoluvlastníckych podielov nie je možná) zostala ich podielovou spoluvlastníčkou mala by reálne problém tieto nehnuteľnosti vzhľadom na ich vzdialenosť od miesta bydliska bez nehnuteľnosti charakteru stavby, účelne využívať.

11. Po prejednaní odvolania žalovanej odvolací súd uvádza, že z odvolania žalovanej ďalej vyplýva, že žalovaná podala odvolania aj s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, avšak v odvolaní neuviedla aké dôkazy na preukázanie svojich tvrdení navrhla v konaní pred súdom prvej inštancie vykonať a súd prvej inštancie ich (bez toho, aby to v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku vysvetlil) nevykonal. Takáto skutočnosť nevyplýva ani zo zápisnice z pojednávania konaného na súde prvej inštancie dňa 15. 10. 2021, kde na otázku sudcu, či sporové strany majú pripomienky k prečítaným listinným dôkazom, medzi ktorými je uvedený aj znalecký posudok č. 93/2021, vypracovaný znalkyňou Ing. Annou Bešinovou, (z ktorého súd prvej inštancie podľa odseku 17. odôvodnenia rozsudku pri rozhodovaní o výške primeranej náhrady za zrušené podielové spoluvlastníctvo vychádzal) strany sporu zhodne uviedli „že nemajú pripomienky k prečítaným listinným dôkazom“, rovnako na otázku sudcu či navrhujú vykonanie ďalších dôkazov obe strany sporu zhodne uviedli, že „nemajú ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania“, následne súd prvej inštancie uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok. Odvolacia námietka uplatnená žalovanou v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP je preto neopodstatnená, rovnako ako sú vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti v odvolaní neopodstatnene namietané závery znaleckého posudku č. 93/2021, vypracovaného znalkyňou Ing. Annou Bešinovou, keďže žalovaná na preukázanie svojich tvrdení o nesprávnych záveroch znalkyne Ing. Anny Bešinovej o všeobecnej hodnote predmetných nehnuteľností (tak ako znela úloha znalkyne v zmysle uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania, ktorý pojem všeobecná hodnota nehnuteľností súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nahradil nesprávne slovným pojmom „finančný ekvivalent hodnoty nehnuteľností“) nenavrhla vykonať žiadny dôkaz, ani svoje tvrdenia týkajúce sa nesprávnych záverov znalkyne Ing. Anny Bešinovej predloženým iného (súkromného znaleckého posudku) v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolaní nevyvrátila. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že civilné sporové konanie je ovládané zásadou kontradiktórnosti konania, ktorá je upravená v Čl. 8 Základných princípov CSP, podľa znenia ktorého „strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi“. Zásada kontradiktórnosti konania priorizuje procesnú aktivitu strán sporu, čo znamená, že strany sporu sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., II., a III. podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP, tak ako je vyššie uvedené, potvrdil. Odvolací súd sa však nestotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie v časti trov konania (výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie), ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100

%, pretože konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je tzv. iudicium duplex, t. j. konaním, v ktorom súd nie je viazaný návrhom podielového spoluvlastníka o spôsobe zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, pričom každá zo strán sporu môže podať návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (teda každá zo strán sporu môže byť tak žalobcom ako aj žalovaným). V uvedenej súvislosti poukazuje odvolací súd na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS 3202/20, zo dňa 2. 11. 2021, kde Ústavný súd ČR uviedol: „V konaniach iudicium duplex nemožno na trovy bez ďalšieho aplikovať zásadu úspechu vo veci. Spravidla sa javí ako spravodlivé, aby každá zo strán sporu sama znášala svoje trovy konania a nebola povinná nahradiť trovy konania druhej strany sporu, ibaže by na to boli dané okolnosti hodné osobitného zreteľa“. V danom prípade odvolací súd nezistil žiadne také okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mala byť priznaná žalobcovi náhrada trov konania, preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. o trovách prvoinštančného konania podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.
12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v súlade s vyššie uvedeným nálezom Ústavného súdu ČR tak , že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

13. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,
a) ktorému súdu je určené,
b) kto ho robí,
c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis.
(§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie vád neodstráni vady, následkom neodstránenia vád dovolania je odmietnutie dovolania.